

BIRGITTA

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

- 1] Van oorsprong Zweedse naam met de betekenis 'Birger's dochter' of 'dochter van 'Birger'. (De naam 'Birger' hangt samen met '-berg' = 'beschermen', 'in veiligheid brengen' of 'helpen'). Het gaat in dit geval dus om een concrete persoon uit de geschiedenis en wel de heilige Birgitta van Zweden (ca 1300-1373).

*

Birgitta (ook **Birgitten**, **Bridget**, **Brigid**, **Brigit**, **Brigitta**, **Brigitte**) van **Zweden** (ook **van Rome** of **van Vadstena**), Vadstena, Zweden; weduwe, pelgrim & stichteres; † **1373**; **feest 23 juli** (& 7 of 8 oktober: in Zweden) Zij werd geboren in 1302 in de Zweedse plaats Finstad bij Uppsala. Reeds op jonge leeftijd trad ze in het huwelijk en kreeg acht kinderen, onder wie Catharina van Zweden († 1381; feest 24 maart). Het was een gelukkig huwelijk. Zij en haar man leidden een intensief geestelijk leven. Op een goed moment ondernam zij een pelgrimstocht naar Santiago de Compostela. Na terugkomst trad haar man in bij de cisterciënzers van klooster Alvastra. Na zijn dood in 1344 besloot zij haar leven geheel en al aan God toe te wijden, en stichtte daartoe in Vadstena de kloosterorde van de heilige Verlosser, beter bekend als de brigittinessen of birgittinessen. Ze pelgrimeerde naar Rome, en vandaar naar het Heilige Land om vervolgens weer naar Rome terug te keren en daar onder meer te ijveren voor de terugkomst van de paus uit Avignon.

Intussen ontving ze in haar gebedsleven bijzondere visioenen en openbaringen. Daardoor geïnspireerd spoorde zij vele hooggeplaatste personen van haar tijd aan om een leven te leiden, dat een christen waardig was. Tenslotte stierf ze in Rome, maar werd in het door haar gestichte klooster Vadstena begraven.

In 1391 volgde haar heiligverklaring. Haar kloosterorde kende een niet zo grote verbreiding. Toch ontstond in 1434 in Koudewater bij 's-Hertogenbosch het birgittijnenklooster Mariënwater. Tot op de dag van vandaag biedt een deel van de birgittinessenabdij te Uden huisvesting aan het Museum voor Religieuze kunst.

Zij is patrones van de pelgrims; haar voorspraak wordt ingeroepen in het uur van de dood.

*

- 2] Soms verward met **Brigitta**: verlatijnsing van de oud-Ierse naam Brigit, Bridget, Brigid = 'verheven'; 'schone vrouw'; vanuit het Ierse 'brig' = 'verheven' (vgl. 'berg'). Ook wordt deze naam wel vertaald met 'kracht' of 'macht'. In het Keltische Ierland heette de moeder-godin Briganti (of verlatijns Brigantia); in het Iers: Brigíd of Brigit. Zij was ook de godin van de dichtkunst.

*

Brigitta van Kildare, Ierland; kluizenares & abdis; † **525**. **Feest 1 februari**.

Zij was van adellijke afkomst, en diende zich op veertienjarige leeftijd aan bij de plaatselijke bisschop om voortaan een leven van gebed en versterving te gaan leiden. Ze wilde kluizenares worden. Zij ging wonen in een hol onder een eik. Deze plaats kreeg later de naam 'Kil-Dara' (kill = cel; dara = eik).

Toen Brigitta als jong meisje onder haar eik in een cel woonde, leefde er in Ierland een koning, die als huisdier een tamme wolf had. Daar was hij bijzonder aan gehecht. Wilde wolven daarentegen waren gehaat in die tijd. De koning had zelfs beloningen uitgelooft voor ieder die er één schoot en hem kwam afleveren op het paleis. Maar toen de lievelingswolf van de koning eens over de muur van de paleistuín sprong, uit speelsheid, en door de omgeving dwaalde, werd hij prompt doodgeschoten door een domme boer. Deze bracht zijn buit naar de koning in de veronderstelling een forse beloning te ontvangen. Hij werd echter door een woedende en verdrietige koning in de gevangenis geworpen. Brigitta kende de domme jager. Zij hoorde van zijn lot, spande haar wagen in en snelde naar het paleis om genade voor hem te smeken. Onderweg sprong er ineens een sneeuw witte wolf in haar wagen, die nog nooit door een mensenhand was aangeraakt, maar zich nu aan haar voeten neerlegde als een trouw huisdier. Op het paleis bood zij de koning de prachtige wolf aan, waarbij het beest met zich liet sollen en spelen om maar te laten zien, hoe lief het was, 'U krijgt een veel mooiere wolf terug dan u ooit hebt gehad, zei Brigitta, als ik de domme boer meekrijg. Thuisgekomen nam ze afscheid van de boer: 'Het is beter twee wilde dieren te ontvluchten, Heer Onbenul, dan dat een vriendelijk dier wordt gedood. Eerder kunnen wij domme mensen missen dan onze dieren.' Omdat zich tijdens haar leven al andere vrouwen bij haar aansloten, ontstond daar het klooster Kildare, waar zij na haar dood werd begraven.

Zij wordt 'de wonderdoenster' genoemd (thaumaturga). Ze is patrones van Ierland; beschermster van ganzen en eenden en koeien; ze wordt aangeroepen tegen ongeluk en vervolging.